A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2012. február 14.*

„Állami támogatások — A nagy háztartási berendezések egyik gyártójának nyújtott, a Francia Köztársaság által bejelentett szerkezetátalakítási támogatás — A támogatást bizonyos feltételek mellett a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánító határozat — Nyilvánvaló mérlegelési hibák — A nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtható állami támogatásokról szóló iránymutatás”

A T-115/09. és T-116/09. sz. egyesített ügyekben,

az **Electrolux AB** (székhelye: Stockholm [Svédország], képviselik: F. Wijckmans és H. Burez ügyvédek)

felperesnek (T-115/09)

és

a **Whirlpool Europe BV** (székhelye: Breda [Hollandia], képviselik kezdetben: F. Tuytschaever és B. Bellen, később: H. Burez és F. Wijckmans ügyvédek)

felperesnek (T-116/09)

az **Európai Bizottság** (képviselik: L. Flynn és C. Giolito, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen,

támogatják:

a **Francia Köztársaság** (képviselik kezdetben: G. de Bergues és A.-L. Vendrolini, később: G. de Bergues és J. Gstalter, meghatalmazotti minőségben)

és

a **Fagor France SA** (székhelye: Rueil-Malmaison [Franciaország], képviselik: J. Derenne és A. Müller-Rappard ügyvédek)

beavatkozók,

a Franciaország által a FagorBrandt vállalkozás részére nyújtandó C 44/07 (korábbi N 460/07) állami támogatásról szóló, 2008. október 21-i 2009/485/EK bizottsági határozat (HL 2009. L 160., 11. o.) megsemmisítése iránti kérelem tárgyában,

* Az eljárás nyelve: angol.

A TÖRVÉNYSZÉK (negyedik tanács),

tagjai: I. Pelikánová elnök, K. Jürimäe (előadó) és M. van der Woude bírák,

hivatalvezető: Nagy V. tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2011. június 29-i tárgyalásra,

meghozta a következő

Ítéletet

A jogvita előzményei

1 Mind a T-115/09. Electrolux AB ügy felperese, mind pedig a T-116/09. sz. Whirlpool Europe BV ügy felperese (a továbbiakban: Whirlpool) a nagy háztartási berendezések gyártásának és forgalmazásának ágazatában tevékenykedik. Az Electrolux és a Whirlpool (a továbbiakban együtt: felperesek) a Fagor France SA (a továbbiakban: FagorBrandt) versenytársai.

2 Az Európai Közösségek Bizottsága 2008. október 21-én elfogadta a Franciaország által a FagorBrandt vállalkozás részére nyújtandó C 44/07 (korábbi N 460/07) állami támogatásról szóló, 2008. október 21-i 2009/485/EK határozatot (HL 2009. L 160., 11. o.) (a továbbiakban: megtámadott határozat).

3 A megtámadott határozat hét részből áll. Az „Eljárás” című első részben a Bizottság először is emlékeztet arra, hogy a Francia Köztársaság 2007. augusztus 6-án bejelentette neki a FagorBrandt részére nyújtandó támogatást (a továbbiakban: szóban forgó támogatás). A Bizottság ezt követően kifejti, hogy 2007. október 10-én értesítette a Francia Köztársaságot, hogy megindítja az EK 88. cikk (2) bekezdésében szabályozott eljárást. Az eljárás megindításáról szóló határozatot (a továbbiakban: eljárást megindító határozat) közzétették az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* (HL 2007. C 275., 18. o.), a Bizottság pedig felhívta az érdekelt feleket, hogy tegyék meg a szóban forgó támogatással kapcsolatos észrevételeiket. A Bizottság a FagorBrandt észrevételein kívül megkapta a FagorBrandt két versenytársának észrevételeit is, amelyek közül az egyik az Electrolux, a másik pedig egy olyan vállalkozás volt, amely nem kívánta felfedni a nevét (a továbbiakban: második panaszos) (a megtámadott határozat (1)–(5) preambulumbekezdése).

4 A megtámadott határozatnak „Az ügy leírása” című második részében a Bizottság többek között megállapítja, hogy a szóban forgó támogatás 31 millió euró összegű szerkezetátalakítási támogatás, amelyet a francia Gazdasági, Pénzügyi és Munkaügyi Minisztérium nyújt. A Bizottság egyrészt azt is megállapítja, hogy a FagorBrandt közvetetten a spanyol jog szerinti szövetkezet, a Fagor Electrodomésticos S. Coop. (a továbbiakban: Fagor) érdekeltségébe tartozik, amely maga a Mondragón Corporación Cooperativa szövetkezeti társulás része. A Bizottság szerint a FagorBrandt 2007-ben 903 millió euró üzleti forgalmat bonyolított le, és jelen van a nagy háztartási berendezések ágazatának mind a három termékcsaládjában, így a mosástechnika, a hűtéstechnika és a sütő-főző berendezések területén.

5 A megtámadott határozatnak „Az eljárás megindításához vezető okok” című harmadik részében a Bizottság felsorolja az eljárást megindító határozat elfogadásához vezető öt okot. A Bizottság először is úgy ítélte meg, hogy fennállhatott annak kockázata, hogy megkerülik az újonnan alapított vállalkozások szerkezetátalakításához nyújtott támogatásoknak a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás (HL 2004. C 244., 2. o.; a továbbiakban: iránymutatás) 12. pontjában előírt tilalmát, figyelembe véve, hogy a FagorBrandt alapítása 2002 januárjában történt. Másodszor, fennállt annak kockázata, hogy megkerülik

a FagorBrandt részére a társasági nyereségek adómentességének azon rendszere keretében nyújtott támogatás visszatérítettésére irányuló kötelezettséget, amelyben a FagorBrandt az adózás rendjéről szóló francia általános törvénykönyv 44f. cikke értelmében részesült (a továbbiakban: a 44f. cikk szerinti támogatás), és amelynek a visszatérítettését a Bizottság a Franciaország részéről a nehéz helyzetben lévő vállalkozások átvételével kapcsolatban nyújtott állami támogatások rendszeréről szóló, 2003. december 16-i 2004/343/EK határozatban (HL 2004. L 108., 38. o.) elrendelte. Harmadszor, a Bizottság kétségeit fejezte ki a FagorBrandt hosszú távú életképességével kapcsolatban. Ezzel összefüggésben egyrészt pontosításokat szeretett volna kapni azon előrejelzésekről, amelyek értelmében a FagorBrandt üzleti forgalma 2007-re 20%-kal növekedni fog 2006-hoz képest. Másrészt a Bizottság magyarázatot kért a FagorBrandttól arra vonatkozóan, hogy hogyan fogja visszatéríteni a közös piaccal összeegyeztethetetlen azon támogatást, amelyben korábban az olasz leányvállalata, a FagorBrandt Italia részesült (a továbbiakban: összeegyeztethetetlen olasz támogatás). Negyedszer, a Bizottság kétségbe vonta, hogy a FagorBrandt saját hozzájárulása megfelelt volna az iránymutatás 43. és 44. pontjában meghatározott feltételeknek. Ezzel összefüggésben egyrészt kifejti, hogy a francia hatóságok a szerkezetátalakítási költségekbe nem foglalták bele a 44f. cikk szerinti támogatás visszatérítettését. Másrészt a francia hatóságok nem adtak magyarázatot arra, hogy a FagorBrandt saját hozzájárulásaként elszámolt bizonyos összegek honnan származnak (a megtámadott határozat (11)–(16) preambulumbekezdése).

6 A megtámadott határozatnak „Az érdekelt felek észrevételei” című negyedik részében és a „Franciaország megjegyzései” című ötödik részében a Bizottság egyrészt kifejti azokat az okokat, amelyek alapján az Electrolux és a második panaszos úgy véli, hogy az iránymutatásban meghatározott feltételek a jelen esetben nem teljesülnek, különösen azért, mert a szóban forgó támogatás torzítja a versenyt, nem korlátozódik a minimumra, valamint a Bizottság által jogellenesnek nyilvánított korábbi támogatások visszatérítettésének megkerülésére szolgál. Másrészt a Bizottság megjegyzi, hogy a Francia Köztársaság és a FagorBrandt előadta, hogy a FagorBrandt megfelel az iránymutatásban meghatározott valamennyi feltételnek ahhoz, hogy a szóban forgó támogatásban részesülhessen (a megtámadott határozat (17)–(33) preambulumbekezdése).

7 A megtámadott határozatnak „A támogatás értékelése” című hatodik részében a Bizottság először is megállapítja, hogy egyik fél sem vitatta, hogy a szóban forgó támogatás az EK 87. cikk (1) bekezdése értelmében vett támogatásnak minősül (a megtámadott határozat (34) preambulumbekezdése).

8 Másodszor, a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a szóban forgó támogatást csak az iránymutatás alapján lehet értékelni, amit sem a Francia Köztársaság, sem pedig a közigazgatási eljárásban érdekelt felek nem vitattak (a megtámadott határozat (35) és (36) preambulumbekezdése).

9 Harmadszor, a Bizottság azt vizsgálja, hogy a FagorBrandt az iránymutatás rendelkezései alapján jogosult-e szerkzetátalakítási támogatásokra. Ennek keretében egyrészt úgy ítéli meg, hogy a FagorBrandt megfelel az iránymutatás 11. és 13. pontjában meghatározott feltételeknek, mivel a pénzügyi nehézségei túl súlyossá váltak ahhoz, hogy azokat a Fagor finanszírozni tudta volna. Másrészt a 2002 januárjában létrehozott FagorBrandt pénzügyi elemzéséből kiderül, hogy a fennállásának első három évében nem lehetett nehéz helyzetben lévőnek tekinteni (a megtámadott határozat (37)–(43) preambulumbekezdése).

10 Negyedszer, a Bizottság egyrészt megállapítja, hogy a FagorBrandt pénzügyi nehézségei elsősorban nem a 44f. cikk szerinti támogatás visszatérítéséből származnak, következésképpen pedig e vállalkozás jogosult arra, hogy szerkezetátalakítási támogatásokban részesüljön. A Bizottság másrészt megjegyzi, hogy a Bíróság C-355/95. P. sz., TWD kontra Bizottság ügyben 1997. május 15-én hozott ítéletének (EBHT 1997., I-2549. o.; a továbbiakban: Deggendorf-ítélet) 25. és 26. pontja alapján semmi nem zárja ki, hogy a szóban forgó támogatás folyósítását a 44f. cikk szerinti támogatás visszatérítettéséig felfüggesszék (a megtámadott határozat (44)–(50) preambulumbekezdése).

11 Ötödször, a Bizottság a szerkezetátalakítási tervet vizsgálja, és arra a következtetésre jut, hogy e terv lehetővé teszi a vállalkozás hosszú távú életképességének helyreállítását. Ennek keretében a Bizottság egyrészt többek között megállapítja, hogy a FagorBrandt üzleti forgalma 2007-ben növekedett, ha nem is a FagorBrandt által a szerkezetátalakítási tervében előrejelzett 20%-kal, hanem 16%-kal. Másrészt azzal kapcsolatban, hogy a szerkezetátalakítási terv nem jelöli meg, hogy a FagorBrandt hogyan fog eleget tenni az összeegyeztethetetlen olasz támogatás visszatéríttetésének, a Bizottság megállapítja, hogy a francia hatóságok kifejtették, hogy e támogatás visszatérítettése nem befolyásolja a csoport pénzügyi helyzetét, hangsúlyozva lényegében, hogy e támogatás visszatérítettése valószínűleg egymillió euró alatt marad. A Bizottság ezzel összefüggésben – a második panaszos által a közigazgatási eljárás során előterjesztett érveket elutasítva – úgy véli, hogy az eljárást megindító határozat elfogadását követően a Francia Köztársaság által javasolt további kompenzációs intézkedések nem fogják megakadályozni a FagorBrandt életképességének helyreállítását, még ha azt gyengíteni is fogják (a megtámadott határozat (51)–(71) preambulumbekezdése).

12 Hatodszor, a Bizottság lényegében megállapítja, hogy jóllehet a szóban forgó támogatás a verseny torzítását eredményezi, ennek hátrányos következményeit különböző tényezők enyhítik. Mindenekelőtt a FagorBrandt Európában legfeljebb csak 5%-os piaci részesedéssel rendelkezik. A Fagor és a FagorBrandt összesített piaci részesedése Európában legfeljebb 8%. Ráadásul a FagorBrandt versenytársai közül négy 10%-os vagy ennél is magasabb piaci részesedéssel rendelkezik. Továbbá a szóban forgó támogatás a FagorBrandt európai üzleti forgalmának kevesebb mint 4%-át teszi ki. Ezenkívül – figyelembe véve, hogy a szóban forgó támogatás kedvezőtlen hatásokat gyakorol a tagállamok közötti kereskedelem feltételeire – nem elhanyagolható mértékű, mindamellett korlátozott nagyságú valós kompenzációs intézkedésekre volt szükség. Ezzel összefüggésben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a franciaországi két telephelyen működő üzemek bezárására irányuló intézkedések nem tekinthetők kompenzácós intézkedéseknek. Ezzel szemben a FagorBrandt leányvállalata, a Brandt Components 2004 márciusában történő átruházása a Bizottság szerint kompenzációs intézkedésnek tekinthető. Ugyanakkor, mivel ezt az egyetlen intézkedést elégtelennek kell tekinteni, a Bizottság megállapítja, hogy meg kell vizsgálni a francia hatóságok által javasolt további kompenzációs intézkedéseket is. A Bizottság úgy véli, hogy a Vedette márkanév alatt értékesített hűtő és sütő-főző berendezések, valamint mosogatógépek forgalmazásának öt évre történő leállításában megnyilvánuló intézkedést előnyben kell részesíteni az e márkanév átruházásában megnyilvánuló intézkedéshez képest. Ezzel összefüggésben arra a következtetésre jut, hogy az említett termékek forgalmazásának öt évre történő leállítása és a Brandt Components leányvállalat átruházása lehetővé teszi az iránymutatás 38–40. pontja értelmében vett túlzott versenytorzulás elkerülését (a megtámadott határozat (72)–(95) preambulumbekezdése).

13 Hetedszer, azon kötelezettséggel kapcsolatban, mely szerint a támogatás összegét és intenzitását az iránymutatás 43–45. pontjával összhangban szigorúan a minimumra kell korlátozni, a Bizottság emlékeztet arra, hogy ennek kapcsán az eljárást megindító határozat (44) preambulumbekezdésében két szempontból kétségeit fejezte ki. A francia hatóságok az eljárást megindító határozatra adott válaszként tett észrevételeikben eloszlatták e kétségeket. Egyrészt, a szóban forgó támogatás kedvezményezettjének saját hozzájárulása a piacon felvett bankkölcsönökből áll, amelyek összege 30 és 35 millió euró közé tehető, és amelyek biztosítékát a késztermékkészletek adják. Másrészt a 44f. cikk szerinti támogatás visszatérítését – amelynek összege kamatokkal együtt 25 és 30 millió euró közé tehető – belekönyvelték a szerkezetátalakítási tervbe. Még ha a támogatás kamatokkal együtt történő visszatérítését bele is számítják a szerkezetátalakítási költségekbe, ez nem eredményezi azt, hogy a kedvezményezett saját hozzájárulása az iránymutatás 44. pontjában megkövetelt 50%-os küszöbérték alá csökkenne. A Bizottság azt is megállapítja, hogy a szóban forgó támogatás odaítélése után és a szerkezetátalakítási folyamat végeztével a csoport eladósodottsága még mindig jelentős lesz (a megtámadott határozat (96)–(104) preambulumbekezdése).

14 A megtámadott határozat „Következtetés” című hetedik részében a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a szóban forgó támogatás bizonyos feltételek mellett a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánítható.

15 A megtámadott határozat rendelkező részének szövege a következő:

„1. cikk

A FagorBrandt vállalkozás számára Franciaország által 31 millió [euró] összegben nyújtandó támogatás a 2. cikkben foglalt feltételek teljesülése esetén összeegyeztethető a közös piaccal.

2. cikk

(1) A francia hatóságok kötelesek felfüggeszteni az e határozat első cikkében említett, a FagorBrandt vállalkozás számára nyújtandó támogatás folyósítását mindaddig, amíg a 2004/343/EK határozatban meghatározott összeegyeztethetetlen támogatást a FagorBrandt ténylegesen vissza nem fizette.

(2) A FagorBrandt szerkezetátalakítási tervét a Franciaország által a Bizottsággal 200[7]. augusztus 6-án közölt formában teljes mértékben végre kell hajtani.

(3) A FagorBrandt ötéves időtartamra leállítja a Vedette márkanév alatt forgalmazott hűtő, sütő-főző berendezések és mosogatógépek értékesítését, amely időszak legkésőbb e határozat közlésétől számított hét hónap elteltével veszi kezdetét.

(4) Az e cikk (1)–(3) bekezdésében foglalt feltételek teljesítése nyomon követésének biztosítása érdekében Franciaország éves jelentések útján tájékoztatja a Bizottságot a FagorBrandt szerkezetátalakításának előrehaladásáról, az (1) bekezdésben leírt összeegyeztethetetlen támogatás visszafizettetéséről, az összeegyeztethető támogatás folyósításáról, valamint a kompenzációs intézkedések végrehajtásáról.

3. cikk

Franciaország e határozat közlésétől számított két hónapon belül tájékoztatja a Bizottságot az e határozatnak való megfelelés érdekében hozott intézkedésekről.

4. cikk

Ennek a határozatnak a Francia Köztársaság a címzettje.”

Az eljárás és a felek kérelmei

16 A Törvényszék Hivatalához 2009. március 24-én benyújtott keresetlevelekkel a felperesek a T-115/09. és a T-116/09. sz. ügyben kereseteket terjesztettek elő a megtámadott határozat megsemmisítése iránt.

17 A Törvényszék Hivatalához 2009. június 30-án benyújtott leveleikben a felperesek kérték, hogy a Törvényszék az eljárási szabályzatának 64. cikke szerinti pervezető intézkedések keretében hívja fel a Bizottságot, hogy nyújtsa be azt a kilenc dokumentumot, illetve dokumentumkategóriát, amelyre a T-115/09. és a T-116/09. sz. ügyekben előterjesztett ellenkérelmeiben hivatkozik.

18 A Törvényszék Hivatalához 2009. július 9-én benyújtott leveleiben a Francia Köztársaság és a FagorBrandt a T-115/09. és a T-116/09. sz. ügyben a Bizottság támogatása érdekében beavatkozási kérelmet terjesztett elő.

19 A Törvényszék Hivatalához 2009. július 27-én benyújtott leveleiben a Bizottság észrevételeket tett a felperesek által a dokumentumok benyújtása iránt előterjesztett, a fenti 17. pontban említett kérelmekre, ellenezve azokat.

20 A Törvényszék Hivatalához 2009. augusztus 24-én benyújtott leveleiben az Electrolux a fenti 18. pontban említett beavatkozási kérelmekre tett észrevételei keretében azt kérte, hogy a Törvényszék a FagorBrandttal és a Francia Köztársasággal szemben kezeljen bizalmasan a keresetlevele 15. mellékletében szereplő egyes számszerű információkat, mivel lényegében olyan nem nyilvános információkról van szó, amelyeknek az Electrolux számára stratégiai jelentősége van.

21 A Törvényszék második tanácsának elnöke 2009. szeptember 22-i végzéseiben helyt adott a Francia Köztársaság és a FagorBrandt által a T-115/09. és a T-116/09. sz. ügyben előterjesztett beavatkozási kérelmeknek. E végzésekben a Törvényszék második tanácsának elnöke megállapította, hogy mivel e kérelmeket az eljárási szabályzat 115. cikkének 1. §-ában meghatározott hathetes határidő lejártát követően terjesztették elő, a Francia Köztársaság és a FagorBrandt az eljárási szabályzat 116. cikkének 6. §-ában meghatározott jogokkal rendelkezik.

22 A Törvényszék Hivatalához 2009. szeptember 30-án benyújtott levelekben a FagorBrandt kérte, hogy a Törvényszék biztosítson számára betekintést a T-115/09. és a T-116/09. sz. ügy irataiba, továbbá adjon neki másolatokat vagy kivonatokat az ezen iratokban szereplő dokumentumokról, tiszteletben tartva a bizonyos iratokra vonatkozó bizalmas kezelést.

23 A Törvényszék második tanácsának elnöke 2009. október 7-i végzésében akként határozott, hogy az eljárási szabályzat 116. cikkének 6. §-a alapján nem ad helyt a fenti 22. pont szerinti kérelmeknek.

24 A Törvényszék Hivatalához 2010. június 1-jén benyújtott levelekben a felperesek a Bizottság 2010. május 5-i sajtóközleményében megnyilvánuló új ténybeli elemre hivatkoztak, amely sajtóközleményben a Bizottság többek között megjegyezte, hogy nem szolgáltattak neki „elegendő bizonyítékot” annak megállapításához, hogy a FagorBrandt erre az időpontra visszatérítette volna a 44f. cikk szerinti támogatást. A Bizottság e levélre 2010. június 22-én tette meg észrevételeit.

25 Mivel módosult az Elsőfokú Bíróság tanácsainak összetétele, az előadó bírót a negyedik tanácsba osztották be, következésképpen a jelen ügyet e tanács elé utalták.

26 A Törvényszék negyedik tanácsának elnöke 2011. május 5-i végzésében egyrészt az eljárási szabályzat 50. cikke értelmében a felek meghallgatását követően a szóbeli szakasz lefolytatása és ítélethozatal céljából elrendelte a T-115/09. és T-116/09. sz. ügyek egyesítését. Másrészt helyt adott az Electrolux által a Whirlpool vonatkozásában bizonyos dokumentumok bizalmas kezelése iránt előterjesztett kérelemnek.

27 Az előadó bíró jelentése alapján a Törvényszék (negyedik tanács) úgy határozott, hogy megnyitja a szóbeli szakaszt, és a Törvényszék eljárási szabályzata 64. cikkében előírt pervezető intézkedések keretében írásban kérdéseket intézett a felekhez, valamint felhívta a Bizottságot bizonyos dokumentumok benyújtására. A felek az előírt határidőn belül eleget tettek e felhívásoknak.

28 A Törvényszék a 2011. június 29-i tárgyaláson meghallgatta a felek szóbeli előterjesztéseit és a Törvényszék kérdéseire adott válaszaikat.

29 A felperesek azt kérik, hogy a Törvényszék:

– semmisítse meg a megtámadott határozatot;

– a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

30 A Francia Köztársaság és a FagorBrand által támogatott Bizottság azt kéri, hogy a Törvényszék:

– a kereseteket mint megalapozatlanokat utasítsa el;

– a felpereseket kötelezze a költségek viselésére.

A jogkérdésről

31 Kereseteik alátámasztása érdekében a felperesek két jogalapra hivatkoznak.

32 Első jogalapjukban a felperesek lényegében azt állítják, hogy a jelen esetben nem teljesülnek az ahhoz szükséges feltételek, hogy valamely szerkezetátalakítási támogatást a közös piaccal összeegyeztethetőnek lehessen nyilvánítani. E jogalapot nyolc részre osztják. Szerintük nem tartják tiszteletben a következőket: először is, az iránymutatás 5., valamint 72–77. pontjában meghatározott „először és utoljára” elvet, mely szerint lényegében a szerkezetátalakítási támogatás folyósítását követő tíz éven belül nem lehet ilyen támogatást nyújtani; másodszor, azt a feltételt, mely szerint – az iránymutatás 8. pontjának megfelelően – a szerkezetátalakítási támogatás nem szolgálhat arra, hogy a vállalkozást mesterségesen életben tartsák olyan ágazatban, amelyre strukturális többletkapacitás jellemző; harmadszor, az iránymutatás 23. pontjában meghatározott azon feltételt, mely szerint a Bizottságnak a szerkezetátalakítási támogatás folyósításának vizsgálata keretében figyelembe kell vennie a korábban jogellenesen nyújtott és vissza nem térített támogatásokat; negyedszer, az iránymutatás 33. pontjában meghatározott azon feltételt, mely szerint a szerkezetátalakítási támogatás kedvezményezettjének nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak kell lennie; ötödször, az iránymutatás 12. pontjában kifejtett azon feltételt, mely szerint a támogatás kedvezményezettje nem lehet újonnan alapított vállalkozás; hatodszor, azt a feltételt, mely szerint az iránymutatás 34. és 35. pontja értelmében a szerkezetátalakítási tervnek lehetővé kell tennie a támogatás kedvezményezettje hosszú távú életképességének helyreállítását; hetedszer, az iránymutatás 38–40. pontjában előírt azon feltételt, mely szerint a kompenzációs intézkedéseknek arányosaknak kell lenniük a szóban forgó támogatás által okozott versenytorzulással; nyolcadszor, az iránymutatás 43. pontjában meghatározott azon feltételt, mely szerint a szerkezetátalakítási támogatást a minimumra kell korlátozni, és annak a csoportnak is valós hozzájárulást kell nyújtania, amelynek a FagorBrandt részét képezi.

33 Második jogalapjukban a felperesek lényegében azt állítják, hogy a Bizottság a megtámadott határozatban több szempontból nem tett eleget az EK 253. cikkben előírt indokolási kötelezettségének. E jogalapot a felperesek három részre osztják. Először is, az Electrolux szerint a Bizottság elmulasztott foglalkozni a piacon fennálló strukturális többletkapacitás kérdésével, miközben az Electrolux a közigazgatási eljárás során tájékoztatta őt ilyen többletkapacitás fennállásáról. Ezzel szemben a Whirlpool szerint a Bizottságnak meg kellett volna jelölnie azokat az okokat, amelyek alapján nem ítélte szükségesnek a Franciaországon kívüli tagállamokban keletkező versenytorzulás csökkentését. Másodszor, a felperesek úgy vélik, hogy a Bizottság elmulasztotta megjelölni azokat az okokat, amelyek alapján úgy ítélte meg, hogy annak a csoportnak a hozzájárulása, amelyhez a FagorBrandt is tartozik, megfelelő szintet képviselt, amennyiben a lehető legmagasabb volt. Harmadszor, a felperesek úgy vélik, hogy a Bizottságnak a megtámadott határozatban meg kellett volna jelölnie azokat az okokat, amelyek alapján nem volt szükséges megvizsgálni, hogy a 44f. cikk szerinti támogatás visszatérítése milyen hatással lenne a FagorBrandt hosszú távú életképességének helyreállítására.

34 A Francia Köztársaság és a FagorBrandt által támogatott Bizottság vitatja e két jogalapot.

35 Egyrészt, a Törvényszék célszerűnek ítéli hangsúlyozni: nem vitatott, hogy – mint azt a Bizottság a megtámadott határozat (36) preambulumbekezdésében megállapította – a szerkezetátalakítási támogatás közös piaccal való összeegyeztethetőségét az EK 87. cikk (3) bekezdésének c) pontja alapján kell vizsgálni. Ezzel összefüggésben a Törvényszék bevezetésképpen a szerkezetátalakítási támogatások közös piaccal való összeegyeztethetőségének vizsgálata kapcsán a Bizottságot megillető mérlegelési jogkörre, valamint a Törvényszéket e tárgykörben megillető felülvizsgálati jogkörre vonatkozó jogi hátteret fogja felidézni. Másrészt, a felperesek által felhozott jogalapok vizsgálatát az első jogalap hetedik részével fogja kezdeni.

A szerkezetátalakítási támogatások nyújtásának ellenőrzésére vonatkozó releváns jogi háttérről

36 Először is, az EK 87. cikk (3) bekezdésének c) pontja szerint a közös piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető az egyes gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődését előmozdító támogatás, amennyiben az ilyen támogatás nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekkel ellentétes mértékben.

37 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a Bizottság az EK 87. cikk (3) bekezdése c) pontjának alkalmazása során széles mérlegelési jogkörrel rendelkezik, amelynek gyakorlása közösségi összefüggésben megvalósítandó, összetett gazdasági és társadalmi értékeléseket foglal magában (a Bíróság 310/85. sz., Deufil kontra Bizottság ügyben 1987. február 24-én hozott ítéletének [EBHT 1987., 901. o.] 18. pontja és C-372/97. sz., Olaszország kontra Bizottság ügyben 2004. április 29-én hozott ítéletének [EBHT 2004., I-3679. o.] 83. pontja; a Törvényszék T-349/03. sz., Corsica ferries France kontra Bizottság ügyben 2005. június 15-én hozott ítéletének [EBHT 2005., II-2197. o.] 137. pontja).

38 Ezenkívül a Bizottság a mérlegelési jogkörének gyakorlásához saját maga számára útmutatást adhat olyan jogi aktusok elfogadása által, mint a nehéz helyzetben lévő vállalkozásokkal kapcsolatos iránymutatás, amennyiben ezek az aktusok az intézmény által követendő irányokra utaló szabályokat tartalmaznak, és nem térnek el a Szerződés szabályaitól (lásd a Törvényszék T-35/99. sz., Keller és Keller Meccanica kontra Bizottság ügyben 2002. január 30-án hozott ítéletének [EBHT 2002., II-261. o.] 77. pontját, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

39 Ennek keretében, a szerkezetátalakítási támogatás fogalmával kapcsolatban meg kell állapítani, hogy az iránymutatás 16. és 17. pontjából lényegében kiderül, hogy a Bizottság megítélése szerint az ilyen támogatás célja, hogy helyreállítsa a vállalkozás hosszú távú életképességét, eltérően a megmentési támogatástól, amely átmeneti segítségnyújtást jelent, rendeltetése pedig azonnali intézkedések végrehajtása.

40 Másodszor, állandó ítélkezési gyakorlat, hogy a Bizottságot az EK 87. cikk (3) bekezdése c) pontjának alkalmazása során megillető mérlegelési jogkör gyakorlásának bírósági felülvizsgálata annak ellenőrzésére korlátozódik, hogy tiszteletben tartották-e az eljárási szabályokat és az indokolási kötelezettséget, helytállóan állapították-e meg a tényállást, és nem alkalmazták-e tévesen a jogot, nem történt-e nyilvánvaló hiba e tények értékelése során, illetve nem történt-e hatáskörrel való visszaélés (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-409/00. sz., Spanyolország kontra Bizottság ügyben 2003. február 13-án hozott ítéletének [EBHT 2003., I-1487. o.] 93. pontját, valamint a fenti 37. pontban hivatkozott Corsica Ferries France kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 138. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot). Ezzel szemben a Törvényszék a határozat kibocsátójának gazdasági értékelését nem helyettesítheti a sajátjával (a Törvényszék T-371/94. és T-394/94. sz., British Airways és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 1998. június 25-én hozott ítéletének [EBHT 1998., II-2405. o.] 79. pontja, valamint a fenti 37. pontban hivatkozott Corsica Ferries France kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 138. pontja).

41 Másfelől a Törvényszéknek azt is meg kell vizsgálnia, hogy a Bizottság tiszteletben tartotta-e az iránymutatásában saját maga számára előírt követelményeket (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Keller és Keller Meccanica kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 77. pontját, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

42 Ezzel szemben nem az uniós bíróság feladata, hogy a Bizottság helyett elvégezze azt a vizsgálatot, amelyet az soha nem folytatott le, és azokra a következtetésekre jusson, amelyekre a Bizottság a vizsgálat eredményeként jutott volna (a Törvényszék T-266/02. sz., Deutsche Post kontra Bizottság ügyben 2008. július 1-jén hozott ítéletének [EBHT 2008., II-1233. o.] 95. pontja; lásd ebben az értelemben a Törévnyszék T-274/01. sz., Valmont kontra Bizottság ügyben 2004. szeptember 16-án hozott ítéletének [EBHT 2004., II-3145. o.] 136. pontját is).

43 A jelen kereseteket ezen elvek alapján kell megvizsgálni.

Az első jogalap hetedik részéről: az iránymutatás 38–40. pontjának azzal kapcsolatos megsértése, hogy az elfogadott kompenzációs intézkedések nem arányosak a szóban forgó támogatás által okozott versenytorzulással

44 A kompenzációs intézkedések szerkezetátalakítási támogatás nyújtása keretében történő elfogadásával kapcsolatban meg kell állapítani, hogy az iránymutatás 38–40. pontja „a verseny jelentős torzulásának megakadályozására" vonatkozik. E rendelkezések értelmében – és mint azt a Bizottság is felidézi a beadványaiban – először is, a szerkezetátalakítási támogatás nyújtása által a veresenyre és a kereskedelmi feltételekre gyakorolt kedvezőtlen hatások csökkentése érdekében kompenzációs intézkedéseket kell elfogadni (az iránymutatás 38. pontja). Másodszor, ezen intézkedéseknek „megfelelőeknek" kell lenniük abban az értelemben, hogy nem eredményezhetik a piaci szerkezet romlását (az iránymutatás 39. pontja). Harmadszor, ezen intézkedéseknek a támogatás torzító hatásaival „arányosaknak" kell lenniük. Ezzel összefüggésben egyrészt arra a piacra vagy piacokra kell vonatkozniuk, amelyeken a szóban forgó vállalkozás a szerkezetátalakítást követően jelentős helyzetbe kerül. Másrészt, jóllehet ezen intézkedések a támogatás nyújtása előtt vagy azt követően is megtehetők, a szerkezetátalakítási tervnek mindenképp szerves részét kell képezniük. Harmadrészt ezek intézkedések nem állhatnak egyszerű hitelleírásból vagy a veszteséges tevékenységek megszüntetéséből, mivel ez esetben nem eredményeznék a szóban forgó vállalkozás kapacitásának vagy piaci jelenlétének csökkentését (az iránymutatás 40. pontja).

45 A felperesek megjegyzik, hogy az iránymutatás 38. és 40. pontja értelmében a kompenzációs intézkedéseknek lényegében egyrészt arányosaknak kell lenniük a szerkezetátalakítási támogatás torzító hatásaival, másrészt pedig arra a piacra vagy piacokra kell vonatkozniuk, amelyeken a vállalkozás a szerkezetátalakítást követően jelentős helyzetbe kerül. A felperesek ezzel kapcsolatban három fő kifogást hoznak fel. Az első kifogásukban azt állítják, hogy a Bizottság által elfogadott kompenzációs intézkedések a FagorBrandt jelentős piaci helyzetére tekintettel elégtelenek. A második kifogásukban előadják, hogy a Brandt Components átruházása nem minősül megfelelő kompenzációs intézkedésnek. A harmadik kifogásukban azt állítják, hogy a Vedette márkanév alatt értékesített hűtő és sütő-főző berendezések, valamint mosogatógépek forgalmazásának öt évre történő leállítása a szóban forgó támogatás torzító hatásait figyelembe véve nem arányos kompenzációs intézkedés.

46 A Bizottság mindhárom kifogást vitatja.

47 A jelen esetben meg kell állapítani, hogy a Bizottság – miután a megtámadott határozat (80) és (81) preambulumbekezdésében kimondta, hogy a FagorBrandt két üzemének bezárására irányuló intézkedések nem minősültek kompenzációs intézkedéseknek, mivel veszteséges tevékenységek megszüntetéséből álltak – a megtámadott határozat (82) és (83) preambulumbekezdésében a Brandt Components átruházását illetően a következő megállapításokat tette:

„(82) 2004-ben a vállalkozás Brandt Components nevű leányvállalatát (Nevers-i üzem) [2–5] millió EUR-ért eladta az osztrák ATB csoportnak. Azaz itt már nem hitelleírásról […] vagy tevékenység megszüntetéséről van szó. Ezt az intézkedést tehát […] [az] iránymutatás 40. pontjában foglalt rendelkezés nem zárja ki. A 2004 márciusában eladott tevékenység […] 2003-ban [25–45] millió [euró] árbevételt hozott, amely a vállalkozás 2003-as üzleti forgalma [2–5]%-ának felelt meg, és [250–500] főt alkalmazott, amely a vállalkozás személyi állományának [5–10]%-át jelentette. A tevékenységet mosógép villanymotorok tervezése, fejlesztése, előállítása és forgalmazása képezte. Ez az eladás tehát a vállalkozásnak a mosógépalkatrészek piacán való jelenléte csökkenésével járt.

(83) A Bizottság annak elismerése mellett, hogy ez az intézkedés kompenzációs intézkedésnek minősül, úgy ítéli meg, hogy ez az intézkedés egyedül nem képes ellensúlyozni a [szóban forgó] támogatás kedvezőtlen hatásait. A Bizottság konkrétan megállapítja, hogy ez az intézkedés nem szűkíti a FagorBrandt-nak a nagy háztartási berendezések piacán való jelenlétét […], azon a fő piacon, amelyen a FagorBrandt a jövőben is jelen lesz."

48 A megtámadott határozat 32. lábjegyzetének – amelyre e határozat (83) preambulumbekezdése hivatkozik – szövege a következő:

„A francia hatóságok jelzik, hogy a Brandt Components tevékenysége lehetővé tette a vállalkozás számára, hogy erőteljesen integrálja a csúcstechnológiát képviselő mosógépek gyártását, amely a FagorBrandt hagyományos erőssége. A francia hatóságok szerint az ilyen integráció különösen kívánatos az innovatív vagy a különleges szaktudást igénylő termékek esetében, és az ágazat főbb szereplői (pl. a BSH vagy a Miele) gyakorolják is ezt. A Bizottság ugyanakkor megállapítja, hogy az előző állításokon túlmenően a francia hatóságok nem szolgáltattak olyan adatokat, melyek kétséget kizáróan lehetővé tették volna a Bizottság számára, hogy megállapítsa – és még kevésbé tették lehetővé azt, hogy e hatást számszerűsítse –, hogy a Brandt Components eladása csökkenteni fogja a FagorBrandt lehetőségét versenyképes mosógépek kifejlesztésére, következésképp csökkenteni fogja a FagorBrandt jelenlétét a mosógépek piacán. A Bizottság ezért nem vonhatja le azt a következtetést, hogy a Brandt Components eladásának tényleges hatása van a nagy háztartási gépek piacára."

49 Egyrészt tehát a megtámadott határozat (82) és (83) preambulumbekezdéséből, valamint e határozat 32. lábjegyzetéből kiderül, hogy a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a Brandt Components átruházását kompenzációs intézkedésnek lehetett minősíteni, mivel nem egyszerű hitelleírásról, és nem is a veszteséges tevékenységek megszüntetéséről volt szó, továbbá „a vállalkozásnak a mosógépalkatrészek piacán való jelenléte csökkenésével járt". Másrészt és ezzel egyidejűleg a Bizottság úgy ítélte meg, hogy e kompenzációs intézkedés nem csökkentette a FagorBrandt jelenlétét az e vállalkozás tevékenysége szerinti fő piacon, vagyis a nagy háztartási berendezések piacán, vagyis ez az intézkedés önmagában elégtelen volt ahhoz, hogy csökkentse a szóban forgó támogatás nyújtásából eredő versenytorzulást.

50 A Törvényszék a fenti 47–49. pontban tett megállapítások fényében ítéli célszerűnek megvizsgálni mindenekelőtt a felperesek második kifogását, mely szerint a Bizottság tévesen állapította meg, hogy a Brandt Components átruházása megfelelő kompenzációs intézkedésnek minősült.

51 Először is nem vitatott, hogy a Brandt Components átruházása 2004 márciusában történt, a Francia Köztársaság pedig 2007. augusztus 6-án, vagyis közel három és fél évvel az említett átruházás után jelentette be a Bizottságnak a szóban forgó támogatást. Ezzel összefüggésben tehát megállapítható, hogy még ha – mint azt a Bizottság megjegyzi – a Francia Köztársaság úgy is vélte, hogy a Brandt Components átruházása a Bizottságnak általa bejelentett szerkezetátalakítási terv szerves részét képezte, ennek az intézkedésnek a 2004 márciusában történő elfogadásakor – a felperesek állításával egyezően – nem volt célja, és nem is lehetett hatása azon versenytorzulások enyhítése, amelyeket a Francia Köztársaság által a 2007. augusztus 6-i bejelentésében tervezett támogatás nyújtása okozott volna.

52 Ezzel összefüggésben megalapozatlanként el kell utasítani a FagorBrandt által támogatott Bizottság azon érvét, mely szerint a fenti 37. pontban hivatkozott Corsica Ferries France kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 225. pontjából következik, hogy kompenzációs intézkedés a szerkezetátalakítási terv végrehajtása előtt is elfogadható. Mint azt ugyanis a felperesek helyesen megjegyzik, jóllehet a Törvényszék az említett ítéletben megállapította, hogy kompenzációs intézkedés a szerkezetátalakítási terv végrehajtása előtt is elfogadható, figyelembe vette azokat a sajátos körülményeket, amelyek mellett a szóban forgó intézkedésről közel egy hónappal az említett szerkezetátalakítási terv elfogadása előtt született döntés, és amelyek mellett ezt az intézkedést közel egy hónappal azt követően hajtották végre, hogy e tervet bejelentették a Bizottságnak. Az ezen ítélet meghozatalához vezető körülmények

tehát nem hasonlíthatók a jelen ügy körülményeihez, amely ügyben a Brandt Components átruházása közel három és fél évvel az előtt megtörtént, hogy a szerkezetátalakítási támogatást, valamint a FagorBrandt szerkezetátalakítási tervét egyáltalán bejelentették volna a Bizottságnak.

53 Másodszor, jóllehet nem vitatott, hogy – mint azt a Bizottság a megtámadott határozat (82) preambulumbekezdésében megállapította – a Brandt Components átruházása a FagorBrandt mosógépalkatrészek piacán való jelenléte csökkenésével járt, meg kell állapítani, hogy a közigazgatási eljárás során vagy a Törvényszék előtt egyik fél sem állította, illetve nem bizonyította, hogy az említett átruházás akár minimális mértékben csökkentette volna a FagorBrandt tevékenysége szerinti fő piacon fennálló verseny vonatkozásában a szóban forgó támogatásból eredő kedvezőtlen hatásokat. Épp ellenkezőleg, mint az a megtámadott határozat (83) preambulumbekezdéséből és 32. lábjegyzetéből (lásd a fenti 47. és 48. pontot) kifejezetten következik, a Bizottság kizárta, hogy a Brandt Components átruházása „tényleges hatást” gyakorolt volna a mosógépek piacára, amely a nagy háztartási berendezések ágazatának részét képezi, ez utóbbi pedig a Bizottság szerint a FagorBrandt tevékenysége szerinti fő piac.

54 Harmadszor – ellentétben a Bizottság által a megtámadott határozat (82) preambulumbekezdésében tett megállapítással – az, hogy a Brandt Components átruházása sem egyszerű hitelleírásnak, sem pedig tevékenységek megszüntetésének nem minősült, nem jelenti azt, hogy szükségképpen olyan kompenzációs intézkedésről lett volna szó, amely csökkenthette volna a szóban forgó támogatás nyújtása által a versenyre gyakorolt kedvezőtlen hatásokat. Mivel ugyanis – mint az a fenti 52. és 53. pontban megállapítást nyert – az említett intézkedésnek nem volt célja, és semmiképp nem volt hatása a szóban forgó támogatás nyújtása által a kereskedelemre és a versenyre gyakorolt kedvezőtlen hatások csökkentése, ezt az intézkedést nem lehet megalapozottan kompenzációs intézkedésnek minősíteni.

55 A fenti 51–54. pontban kifejtett megfontolásokra tekintettel meg kell állapítani, hogy a Bizottság nyilvánvaló mérlegelési hibát követett el, amikor a megtámadott határozat (83) preambulumbekezdésében úgy ítélte meg, hogy a Brandt Components átruházása az iránymutatás 38–40. pontja értelmében vett kompenzációs intézkedésnek minősült. Ezért meg kell vizsgálni, hogy az ilyen hiba milyen következményekkel jár a Bizottság azon elemzésének megalapozottságára, mely szerint a jelen esetben elfogadott kompenzációs intézkedések lehetővé tették a szóban forgó támogatás nyújtása által a versenyre gyakorolt kedvezőtlen hatások csökkentését.

56 Mindenekelőtt hangsúlyozni kell, hogy a Bizottság a megtámadott határozat (94) preambulumbekezdésében a következő megállapításokat tette:

„A kompenzációs intézkedéseket a Vedette márkanév alatt forgalmazott egyes termékek (sütő-főző és hűtőberendezések, valamint mosogatógépek) értékesítésének ötéves időtartamra történő leállítása […], valamint a Brandt Components eladása jelenti. Ez a [FagorBrandt] piaci jelenlét[ének] valós (azaz nem elhanyagolható), ámde korlátozott mértékű csökkentését vonja maga után. E csökkentés tehát arányos a korábban elemzett versenytorzulás és a kereskedelmi feltételek torzulásának nagyságával.”

57 A Bizottság ennek kapcsán a megtámadott határozat (95) preambulumbekezdésében a következő megállapítással zárja az elemzését:

„A Bizottság ennélfogva úgy ítéli meg, hogy ezek [a] [kompenzációs] intézkedések lehetővé teszik [az] […] iránymutatás 38–40. pontjában meghatározott túlzott versenytorzulás elkerülését.”

58 Az eddigiek alapján meg kell állapítani, hogy mivel – mint azt a fenti 53. pont kimondta – a Brandt Components átruházásának nem volt tényleges hatása a FagorBrandt tevékenysége szerinti fő piacra, szükségképpen téves a Bizottság azon következtetése, mely szerint lényegében e kompenzációs intézkedés, valamint a Vedette márkanév alatt értékesített egyes termékek forgalmazásának öt évre történő leállításában megnyilvánuló kompenzációs intézkedés összesítése lehetővé tette a szóban forgó

támogatás nyújtása által a versenyre gyakorolt kedvezőtlen hatások arányos csökkentését. Ezzel összefüggésben egyrészt hangsúlyozni kell, hogy a Bizottság nem állította, és nem is bizonyította a megtámadott határozatban, de még a Törvényszék előtt sem, hogy ez utóbbi kompenzációs intézkedés elfogadása önmagában elegendő lett volna ahhoz, hogy az iránymutatás 38–40. pontjában támasztott követelményeknek megfelelően arányosan csökkentse a szóban forgó támogatás nyújtása által a versenyre gyakorolt kedvezőtlen hatásokat. Másrészt és mindenesetre a Törvényszék a fenti 42. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat szerint nem folytathatja le a Bizottság helyett annak a kérdésnek a vizsgálatát, hogy ez utóbbi kompenzációs intézkedés önmagában elegendő volt-e a szóban forgó támogatás nyújtása által a versenyre gyakorolt kedvezőtlen hatások csökkentéséhez, és nem fogalmazhatja meg azokat a következtetéseket, amelyeket e vizsgálat alapján a Bizottságnak kellett volna levonnia.

59 E feltételek mellett anélkül, hogy szükséges lenne határozni az első jogalap hetedik részén belül az első és a harmadik kifogásról, helyt kell adni a felperesek által az e részen belül arra hivatkozva felhozott második kifogásnak, hogy a Brandt Components átruházása nem minősül megfelelő kompenzációs intézkedésnek.

60 Az előző következtetés sérelme nélkül a Törvényszék célszerűnek ítéli, hogy a teljesség kedvéért megvizsgálja a felperesek által felhozott első jogalap harmadik részét is.

Az első jogalap harmadik részéről: a korábban nyújtott és vissza nem téríttetett támogatások figyelembevételének hiánya

61 A felperesek az első jogalap harmadik része keretében az iránymutatás 23. pontjának – ahogyan azt a Bizottság a fenti 10. pontban hivatkozott Deggendorf-ügyben hozott ítéletre utalva alkalmazta – megsértésére vonatkozó két fő kifogást hoznak fel. Azt állítják, hogy a Bizottság elmulasztotta megvizsgálni a szóban forgó támogatás és egyrészt a 44f. cikk szerinti támogatás, másrészt pedig az összeegyeztethetetlen olasz támogatás halmozott hatását, e két utóbbi támogatást ugyanis még nem térítették vissza.

62 A Bizottság vitatja e két kifogást.

63 A Törvényszék elöljáróban a felperesek második kifogását fogja megvizsgálni, mely szerint a Bizottság elmulasztotta figyelembe venni a szóban forgó támogatás és az összeegyeztethetetlen olasz támogatás halmozott hatását.

64 Mindenekelőtt emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság a fenti 10. pontban hivatkozott Deggendorf-ítélet 10. pontjában kimondta, hogy a Bizottság nem lépi túl a rendelkezésére álló mérlegelési jogkört, amikor a tagállam által valamely vállalkozásnak nyújtani kívánt támogatás tervét megkapva e támogatást a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánító határozatot hoz, ezt azonban ahhoz a feltételhez köti, hogy a vállalkozás előbb térítsen vissza valamely régi jogellenes támogatást, éspedig a szóban forgó támogatások együttes hatása miatt (lásd ebben az értelemben a Törvényszék T-303/05. sz., AceaElectrabel kontra Bizottság ügyben 2009. szeptember 8-án hozott ítéletének [az EBHT-ban nem tették közzé] 166. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

65 Továbbá emlékeztetni kell arra, hogy az iránymutatás 23. pontjának – amelynek 14. lábjegyzetében a Bizottság a fenti 10. pontban hivatkozott Deggendorf-ítéletre utal – szövege a következő:

„Ha előzőleg jogellenes támogatást nyújtottak egy nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak, melynek tekintetében a Bizottság visszatérítési felszólítással elutasító határozatot fogadott el, és e visszatérítés nem történt meg az [EK 88. cikk] alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 656/1999/EK tanácsi rendelet 14. cikkének megfelelően, ugyanazon vállalkozás

számára bármilyen megmentési célú és szerkezetátalakítási támogatás odaítélésének elbírálása során figyelembe kell venni egyrészt a korábbi és az új támogatás halmozott hatását, másrészt azt, hogy a korábbi támogatást nem térítették vissza […]”

66 Egyrészt tehát mind a fenti 10. pontban hivatkozott Deggendorf-ítéletből, mind pedig az iránymutatás 23. pontjából az következik, hogy a Bizottság a szerkezetátalakítási támogatások közös piaccal való összeegyeztethetőségének vizsgálata keretében főszabály szerint köteles lefolytatni e támogatás, és az esetleges olyan korábbi támogatások halmozott hatásának vizsgálatát, amelyeket még nem térítettek vissza. E vizsgálatot az indokolja, hogy a még vissza nem térített korábbi összeegyeztethetetlen támogatások nyújtásából származó előnyök továbbra is kifejtik a versenyre gyakorolt hatásaikat.

67 Másrészt, amennyiben a Bizottság a tervezett támogatás nyújtását egy vagy több korábbi támogatás előzetes visszatérítésétől teszi függővé, nem köteles lefolytatni e támogatások versenyre gyakorolt halmozott hatásának vizsgálatát. Az ilyen függővé tétel lehetővé teszi annak elkerülését, hogy a tervezett támogatásból származó előny halmozódjék a korábbi támogatásokból származó előnnyel, mivel a korábbi támogatások nyújtása által a versenyre gyakorolt kedvezőtlen hatásokat megszüntette az e támogatások összegének kamatokkal együtt történő visszatérítése. Az ítélkezési gyakorlat szerint ugyanis a támogatás kamatokkal együtt történő visszatérítése lehetővé teszi annak a jogtalan előnynek a megszüntetését, amely a közös piaccal összeegyeztethető támogatás szóban forgó összege után járó azon kamatok meg nem fizetéséből áll, amelyeket a kedvezményezettnek akkor kellett volna viselnie, ha ezt az összeget a bizottsági határozat meghozataláig a piacon kellett volna kölcsön formájában felvennie, valamint abból, hogy a jogellenes helyzet fennállása alatt versenyhelyzete javul a többi piaci szereplőhöz képest (a Bíróság C-199/06. sz., CELF és ministre de la Culture et de la Communication ügyben 2008. február 12-én hozott ítéletének [EBHT 2008., I-469. o.] 51. pontja).

68 A jelen esetben meg kell állapítani, hogy a Bizottság – miután a megtámadott határozat (48) preambulumbekezdésében megállapította, hogy „úgy tűn[t], hogy semmi sem mond ellent a [Deggendorf-ítélet szerinti] megközelítés alkalmazásának, konkrétan annak, hogy azzal a feltétellel lehet mérlegelni [a szóban forgó] összeegyeztethető támogatás megadását, hogy a 44f. cikk szerinti támogatás visszafizetéséig folyósítását felfüggesztik” – a megtámadott határozat (50) preambulumbekezdésében a következő megállapításokat tette:

„[…] [Az] […] iránymutatás 23. pontja a szerkezetátalakítási támogatás vizsgálata keretében kötelezi a Bizottságot arra, hogy »először is vegye figyelembe az előző és az új támogatás halmozott hatását, másodsorban pedig azt, hogy az előző támogatás nem került visszafizetésre«. Miként erre [az] […] iránymutatás [14.] lábjegyzete is utal, e rendelkezés a […] Deggendorf-ítéleten alapul. Jelen esetben Franciaország kötelezte magát arra, hogy az új támogatás folyósításának megkezdése előtt visszafizetteti a 44f. cikk szerinti támogatást. Jelen határozatban a Bizottság a [Deggendorf-ítéletnek] megfelelően köteles e kötelezettségvállalást a bejelentett támogatás összeegyeztethetősége feltételéül szabni. Ilyen módon a Bizottság biztos lehet abban, hogy az előző támogatás nem adódik hozzá az új támogatáshoz, és az előző támogatás visszafizetésre kerül. Ily módon az új támogatás odaítélésének további mérlegelésekor már nem lesz szükség a támogatások halmozott hatásának, sem pedig a nemvisszafizetésnek a figyelembevételére.”

69 Ennek keretében, különösen az összeegyeztethetetlen olasz támogatással kapcsolatban először is meg kell állapítani: nem vitatott, hogy – mint ez lényegében kiderül a megtámadott határozat (61) preambulumbekezdéséből – a FagorBrandt olasz leányvállalata a megtámadott határozat elfogadásának napján kevesebb mint egymillió euró alatti összeg erejéig még adós volt az említett támogatással.

70 Másodszor meg kell állapítani, hogy – mint ez a megtámadott határozatnak a fenti 68. pontban ismertetett (50) preambulumbekezdéséből kiderül – egyrészt, eltérően a 44f. cikk szerinti támogatástól, a Bizottság a megtámadott határozatban a szóban forgó támogatás nyújtását nem tette függővé az összeegyeztethetetlen olasz támogatás előzetes visszatérítésétől. Másrészt a megtámadott

határozatból kiderül, hogy a Bizottság nem vette figyelembe az említett előny és a szóban forgó támogatás nyújtásából származó előny versenyre gyakorolt halmozott hatását. A megtámadott határozat „A verseny jelentős torzulásának megakadályozása” című 6.6. pontja keretében, különösen pedig e határozat (76) preambulumbekezdésében a Bizottság nem folytatott le semmilyen más vizsgálatot, mint azon tényezők vizsgálatát, amelyek a szóban forgó egyetlen támogatás nyújtása által okozott „versenytorzulás hátrányos következményeit […] tompíthatják”. Ezenkívül meg kell állapítani, hogy azok a kompenzációs intézkedések, amelyeket a Bizottság a szóban forgó támogatás közös piaccal való összeegyeztethetőségének feltételéül szabott, mint ez a megtámadott határozat (94) preambulumbekezdéséből kiderül, az ezen egyetlen támogatás nyújtása által okozott versenytorzulással állnak kapcsolatban, anélkül hogy a Bizottság figyelembe vette volna ez utóbbi támogatás és az összeegyeztethetetlen olasz támogatás halmozott hatását.

71 Mivel a Bizottság a szóban forgó támogatás nyújtását nem tette függővé az összeegyeztethetetlen olasz támogatás visszatéríttetésétől, szükségképpen meg kellett volna vizsgálnia e két támogatás halmozott hatását, amit a jelen esetben elmulasztott. E megállapítás még arra az esetre is érvényes, ha – mint azt a Bizottság lényegében a megtámadott határozat (31) preambulumbekezdésében kimondta, továbbá a Francia Köztársaság és a FagorBrandt a tárgyaláson előadta – azt kellene megállapítani, hogy a fenti 10. pontban hivatkozott Deggendorf-ítélet értelmében a Bizottság a szóban forgó támogatás Francia Köztársaság általi nyújtását nem tehette függővé az összeegyeztethetetlen olasz támogatás Olasz Köztársaság általi előzetes visszatéríttetésétől.

72 Az eddigiek fényében tehát meg kell állapítani, hogy a Bizottság nyilvánvaló mérlegelési hibát követett el a versenytorzulás azon vizsgálata keretében, amelyet a jelen esetben lefolytatott.

73 A Bizottság, valamint a FagorBrandt és a Francia Köztársaság által ezzel összefüggésben előterjesztett érvek nem vonják kétségbe e következtetést.

74 Először is, ami a Bizottság által a beadványaiban, valamint a tárgyalás során a Törvényszék kérdéseire adott válaszaiban előadott azon érvet illeti, mely szerint megvizsgálta, hogy a szóban forgó összeg visszatéríttetése milyen hatással lenne a szerkezetátalakítás életképességére, az ilyen érvet mint hatástalant el kell utasítani. Az ugyanis, hogy a Bizottság a megtámadott határozat (61) preambulumbekezdésében megállapította, hogy a francia hatóságok szerint az említett támogatás visszatéríttetése „elvben nem lehet kihatással a csoport pénzügyi helyzetére”, különálló attól a vizsgálattól (és nem is befolyásolja azt), amelyet a Bizottságnak másfelől azzal kapcsolatban kellett volna lefolytatnia, hogy a szóban forgó támogatások milyen halmozott hatásokkal járnak a versenyre, valamint a következésképpen elfogadandó kompenzációs intézkedésekre.

75 Másodszor, amennyiben a Bizottság a beadványaiban azt állítja, hogy „az [összeegyeztethetetlen olasz támogatás] valódi gazdasági hatása minimális volt”, ez az érv ugyanakkor nem igazolhatja a szóban forgó támogatás és az összeegyeztethetetlen olasz támogatás halmozott hatásai figyelembevételének elmulasztását.

76 Jóllehet ugyanis – mint az a fenti 37. pontban ismertetett ítélkezési gyakorlatból kiderül – a Bizottság a szerkezetátalakítási támogatások közös piaccal való összeegyeztethetőségének vizsgálata keretében széles mérelegelési jogkörrel rendelkezik, az, hogy valamely korábbi támogatás még visszatérítettendő összege a tervezett támogatáshoz képest arányaiban csekély jelentőségű, nem mentesíti a Bizottságot azon kötelezettsége alól, hogy a fenti 10. pontban hivatkozott Deggendorf-ítéletnek megfelelően elemezze a két támogatás versenyre gyakorolt halmozott hatásait. Ezzel összefüggésben emlékeztetni kell arra, hogy a fenti 42. pontban ismertetett ítélkezési gyakorlat szerint a Törvényszéknek nem feladata, hogy elvégezze e vizsgálatot, és megfogalmazza azokat a következtetéseket, amelyeket a Bizottságnak kellett volna levonnia.

77 Az első jogalap harmadik részében előadott második kifogásnak tehát helyt kell adni, anélkül hogy szükséges lenne megvizsgálni az e részen belüli első kifogást.

78 Következésképpen a megtámadott határozatot meg kell semmisíteni, anélkül hogy határozni kellene az első jogalap hat további részéről, valamint a második jogalapról, különösen pedig ez utóbbi jogalap arra alapított első részéről, hogy a megtámadott határozatnak a piacon fennálló strukturális többletkapacitással kapcsolatban hiányzik az indokolása (lásd a fenti 33. pontot).

A pervezető intézkedések iránti kérelmekről

79 Mint azt a fenti 17 és 19. pont ismerteti, a felperesek kérték, hogy a Törvényszék hívja fel a Bizottságot, hogy pervezető intézkedések keretében nyújtson be bizonyos dokumentumokat, illetve dokumentum-kategóriákat, amit a Bizottság ellenzett.

80 Márpedig, mivel – mint az a fenti 78. pontban megállapítást nyert – a megtámadott határozatot meg kell semmisíteni anélkül, hogy szükséges lenne megvizsgálni a felperesek által előterjesztett, pervezető intézkedések iránti kérelmek megalapozottságát, e kérelmekről – amelyek okafogyottá váltak – nem kell határozni.

A költségekről

81 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a alapján a Törvényszék a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Másfelől az eljárási szabályzat 87. cikke 4. §-ának első és harmadik bekezdése értelmében egyrészt az eljárásba beavatkozó tagállamok és intézmények maguk viselik saját költségeiket, másrészt pedig a Törvényszék elrendelheti, hogy a tagállamokon, az Európai Gazdasági Térségről (EGT) szóló megállapodásban részes államokon, az intézményeken és az Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA) Felügyeleti Hatóságán kívül más beavatkozók is maguk viseljék saját költségeiket.

82 A Bizottságot, mivel pervesztes lett, a felperesek kérelmének megfelelően kötelezni kell a saját költségeinek viselésén kívül a felperesek részéről felmerült költségek viselésére.

83 A beadványokat be nem nyújtó Francia Köztársaság és FagorBrandt maga viseli saját költségeit.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (negyedik tanács)

a következőképpen határozott:

1) A Törvényszék a Franciaország által a FagorBrandt vállalkozás részére nyújtandó C 44/07 (korábbi N 460/07) állami támogatásról szóló, 2008. október 21-i 2009/485/EK bizottsági határozatot megsemmisíti.

2) Az Európai Bizottság a saját költségein kívül köteles viselni az Electrolux AB és a Whirlpool Europe BV részéről felmerült költségeket is.

3) A Francia Köztársaság és a Fagor France SA maga viseli saját költségeit.

Pelikánová Jürimäe Van der Woude

Kihirdetve Luxembourgban, a 2012. február 14-i nyilvános ülésen.

Aláírások